

Bilag 3.*Til Retsplejeudvalget.*

I Anledning af det til Retsplejeudvalget oversendte Andragende om Indførelse i dansk Retspleje af et Institut, svarende til det tyske „Mahnverfahren“, tillader vi underkrevne os i Henhold til det os overdragne Hverv at udtale følgende:

Som det fremgaar af Landstingstidende 1904—05 Tillæg A., Side 3039 ff., blev der i Samlingen 1904—05 i Landstinget indbragt et privat Lovforslag om Inddrivelse af ubestridte Fordringer, der findes citeret i Ugeskrift for Retsvæsen 1905, Side 104. Forslagsstillerne var: Nellemann, Grev Friis, Goos, Gustav Hansen, Høst, P. G. C. Jensen, Johnsen, Sehested og Steffensen. Dette Lovforslag var bygget paa det tyske „Mahnverfahren“, men saaledes, at det kun omfattede Fordringer om bestemt Pengesum, dog ikke over 1 000 Kr., ligesom Fremgangsmaaden kun kunde anvendes, naar der havdes behørig Vished for, at Debitor havde faaet Opfordring til at erklære, om han bestred Fordringen eller ikke. Lovforslaget, der blev fremsat paa en Tid, hvor den langsomme skriftlige Procedure herskede, fandt Tilslutning fra forskellige Institutioner, hvoraf fremhæves Fæljesrepræsentationen for de københavnske Handelsforeninger, Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk, Detailhandlersocietetet og Københavns Haandværkerforening, dog at enkelte af Institutionerne mente, at der burde fastsættes et lavere Maksimum.

Lovforslaget blev forelagt af Nellemann den 10. Januar 1905 (Landstingstidende 1905, Side 262—66). Den daværende Justitsminister Alberti tog ret reserveret paa Lovforslaget og mente blandt andet (se Landstingstidende 1905, Side 269—71), at Forslaget i hvert Fald burde indskrænkes til Fordringer, der var anerkendte eller som hvilede paa et nogenlunde bevisligt Grundlag, f. Eks. autoriserede Handelsbøger eller lignende. Lovforslaget kom til anden Behandling den 24. Januar 1905 og vedtoges ved tredje Behandling i Landstinget den 27. Januar 1905. Lovforslaget blev derefter forelagt i Folketinget, hvor det kom til første Behandling 7. Februar 1905 (se Folketingstidende 1905, Side 2500—13), og hvor Justitsministeren gentog de af ham fremsatte Indvendinger. Der var her ingen særlig Stemning for Forslagets Gennemførelse. Der blev dog nedsat et Udvalg paa 11 Medlemmer, der, inden Rigsdagen sluttede, afgav saalydende Betænkning:

„En Del af Udvalgets Medlemmer har haft Betænkeligheder ved at tiltræde Lovforslagets Tanke og vist omtrent alle ønsket det ændret paa flere Punkter. Flere Ændringsforslag har været stillet i Udvalget, uden at man dog har naaet til at tage endelig Stilling til disse eller Lovforslaget“.

Under Lovforslagets Gang i Rigsdagen var der i Ugeskrift for Retsvæsen rejst stærk Kritik saavel mod Lovforslagets Tanke som mod dets nærmere Formulering. Vi henviser herom til Afhandlinger i Ugeskrift for Retsvæsen 1905 af Overretssagfører Knudsen, Vejle, Side 104—10, Kriminalretsassessor Giørtz Side 119—23, Højesteretssagfører Bache Side 171—80 samt Sagfører Rützou, Nakskov, Side 295—96. Senere har Lovforslaget ikke været forelagt.

Naar vi ikke mener at kunne anbefale, at en til den tyske „Mahnverfahren“ svarende Institution lovfæstes i Danmark, skyldes dette, at et saadant Institut daarlig vil passe ind i den gældende Retsordning i Danmark, ikke vil frembyde nogen Fordel for Kreditor, vil være byrdefuldere for Debitor og vil paaføre Domstolene uhyre Besvær.

At „Mahnverfahren“ ikke passer ind i det danske Retssystem, fremgaar allerede af de nugældende Regler om Udlæg, Udpanthning og Arrest. For at foretage Udlæg kræves normalt enten Dom eller offentligt Forlig (fortrinsvis Forlig, der indgaaes for Forligskommissionen). I de ganske faa Tilfælde, hvor Udlæg kan foretages uden Forlig eller Dom, stilles der særlig strenge Betingelser som Vilkaar for at kunne foretage Udlæg. Vi henviser herom navnlig til Bestemmelserne i Retsplejelovens § 478, hvor der blandt andet kræves, for at Udlæg kan foretages uden Forlig eller Dom, at Gældsrevet har Pant i faste Ejendomme, og at Tinglæsning herom har fundet Sted.

Hvad angaar Udpanthning, har Foretagelsen af saadan altid været anset for et saa ekstraordinært Retsmiddel, at Lovgivningen som Helhed kun har indrømmet Udpanth-